

Divy světové architektury

Habitat Montreal, Kanada

DOBA VZNIKU 1967

SLOH moderna

MATERIÁL betonové panely

ARCHITEKT Moshe Safdie

Obytné prostory se měly dokonale přizpůsobit okolnímu prostředí

Obytný komplex Habitat na nábřeží řeky sv. Vavřince Mackay Pier se stal prvním moderním panelovým domem, který bral od počátku ohled na potenciální obyvatele a jejich potřeby. Autorem projektu byl kanadsko-izraelský architekt Moshe Safdie (nar. 1938). Stavba byla dokončena v roce 1967 jako součást Mezinárodní výstavy v Montrealu Expo 67.

Komplex sestává ze 158 bytů s jednou nebo dvěma ložnicemi, celkem se zde vyskytuje 15 různých typů půdorysů. Byty jsou sestaveny ze 354 samostatných betonových buněk o váze 70-90 tun, uspořádaných zdánlivě chaoticky a spojených zevnitř ocelovými lany.

KVALITA ŽIVOTA

V původním záměru architekta měla mít stavba 1000 obytných jednotek - podle jeho názoru je pouze v takto gigantickém měřítku možné dosáhnout ideálu finančně dostupného a masově vyráběného rodinného bydlení, které by bylo zároveň pohodlné i příjemné. Paradoxem je, že cena

bytu se dvěma ložnicemi v tomto „nejprestižnějším paneláku“ dnes dosahuje 795 000 amerických dolarů.

Habitat vypadá na první pohled jako obrovský a naprosto neuspořádaný splepenec krabic, přirovnávaný buď k indiánskému pueblu, nebo špatně postavenému zikkuratu. Kořeny tvůrčových představ je však mnohem spíše třeba hledat v domácí architektuře Safdieho rodné Palestiny. Každá z obytných jednotek v komplexu je zároveň vybavena venkovním obytným prostorem o podobných rozměrech jako je vnitřní plocha bytu, umístěným obvykle přímo na jeho střeše.

Na první pohled nahodilé a neuspořádané rozmístění obytných jednotek vytváří díky systému výstupků a výklenků soukromí, poskytuje malebný výhled do okolí a zároveň obyvatele chrání před rozmary počasí. „Uličky“ pro pěší umožňují horizontální pohyb po obvodu celého komplexu a výsledný dojem připomíná kolektivní dům L'Unité d' Habitation, postavený Le Corbusierem v letech 1947-1952 v Marseilles. I tam chtěl architekt podle vlastních slov dosáhnout „svobody jedince uvnitř společenského útvaru“.

Složitě prostory Habitatu jsou dokonale přizpůsobené okolnímu prostředí. Citlivě pojatý systém klimatizace s rozvodem studené vody umožnil zároveň výstavbu celé řady stupňovitých bazénů a vodních sprch, ideálních pro hry zdejších malých obyvatel. V průběhu dne putuje sluneční světlo i stín po jednotlivých otevřených prostorách a tato neutuchající vizuální proměnlivost vyvolává bezprostřední pocit živoucího organismu. Komplex Habitat ztělesňoval nový způsob pojetí městských center a snažil se odpovědět na otázku, jak lze žít v harmonickém souladu s okolním prostředím. Safdie vytvořil seznam nároků kladených na moderní panelový dům a na jejich základě vytvořil program bydlení v souladu s přírodou.

V konečném důsledku tak formoval nejen stavbu samotnou, ale i její okolí. Při realizaci experimentoval s betonovými panely, z nichž sestavoval „prostorné buňky“ v podobě krabic, jejichž spojováním bylo možno vytvářet nekonečné množství variant, které bylo možno přizpůsobit jakémukoli prostředí. Komplex Habitat se měl stát prototypem systému rychlé obytné zástavby a umožnit snížení cen rodinných bytů ve městech.

PROPADÁK, NEBO ÚSPĚCH?

V určitém ohledu byl Habitat velmi nákladným propadákem, především proto, že se jednalo o naprostou novinku. Náklady na výrobu panelových buněk byly nesmírně vysoké a jejich konstrukce přitom značně problematická. Přesto v nich lidé dodnes rádi bydlí - v tomto směru lze tedy architektův projekt pokládat za úspěšný.

Zdroj: DIVY SVĚTOVÉ ARCHITEKTURY
Nakladatelství Svotjka & Co.

inzerce

Obec Maslovice
50°12'32.68"N • 14°22'47.34"E

BETLÉM Z MÁSLA vystaven v Malém máslovickém muzeu v prosinci i v lednu.

Malebnou vesničku ve Středočeském kraji najdete 18 km na sever od Prahy.
V obci navštivte Malé máslovické muzeum másla, projděte se Máslovickou naučnou stezkou, projďte se jedním z nejstarších vltavských přívozů a budete se k nám rádi vracet.

Pražská 18, 250 69 Vodochody
tel.: 724 191 246 e-mail: ou@maslovice.cz
www.maslovice.cz

TV PROGRAM

22.05 Samotáři

film

- 6.00 Zajímavosti z regionů
- 6.45 Roztomilý člověk čb
Oldřich Nový a Nataša Gollová v komedii o tom, že lhat se nevyplácí. Český film (1941).
- 8.10 Úsměvy Gustava Nezvala
- 8.55 Polopateř
Moderní hobby magazín Filipa Čapky.
- 9.45 Kalendárium
- 10.00 Toulavá kamera
- 10.30 Objektiv
- 11.05 Život na zámku
Oblíbený rodinný seriál Čt (1999).
- 12.00 Otázky Václava Moravce
- 13.00 Zprávy
- 13.05 O uloupené divoženě
Roman Vojtek a Dana Marková v pohádce o tom, jak se hraběcí syn stal zbojníkem a divoká lesní vila princeznou (2007).
- 14.05 Dobro a zlo
Král Dalimil a královna Eliška dlouho nemohli mít děti. Když se jim ale konečně narodila vytožená dcera-princezna Růženka - zlá Melánie vyřkla hroznou kletbu... (1989).
- 14.35 Tenký led
Co nastane, když se odovdává Dana znovu zamiluje? Oblíbí si nakonec dospívající Jindra matčina nového partnera? (1985).
- 15.30 Pozor, vizita!
Vážný i veselý příběh posledního světoběžníka. Tragikomédie na motivy knihy Adolfa Branalda Vizita s Rudolffem Hrušínským v hlavní roli (1981).
- 17.00 Prísahám a sľubuj (4/4)
Josef Abrahám v dramatickém příběhu lékaře, který po válce hledá v pohraničí svůj nový domov. Naposledy se setkáme s doktorem Albertem, z konkurzu vyjde nový ředitel nemocnice, řádové sestry opouští nemocnici... Příběh končí v lednu roku 1948 (1990).
- 18.25 Herbář
- 18.55 Události za okamžik a počasí
- 19.00 Události
- 19.45 Branky, body, vteřiny
- 19.57 Losování Sportky a Šance
- 20.00 GEN - Galerie elity národa
Tatjana Kuchařová
- 20.15 Četnické humoresky (13/39)
Arazim se stane šarmantním bavičem na svatbě slečny Malinské, kde se při únosu nevěsty záhadně ztratí její sestra. Četníky čeká řešení případu mazaného mastičkáře (2000).
- 21.35 168 hodin
- 22.04 Výsledky losování Šťastných 10
- 22.05 Samotáři
Koprodukční snímek ČT (2000).
- 23.55 Schimanski
Epizoda z německého kriminálního cyklu (2011).
- 1.25 Bolkoviny
- 2.15 Banánové rybičky
- 2.50 13. komnata Tonyho Linharta
- 3.15 Sváteční slovo
- 3.20 Hobby naší doby
- 3.50 Bydlet jako... knihomol
- 4.15 Bydlení je hra
- 4.40 Chalupa je hra
- 5.05 Zahrada je hra
- 5.30 Zajímavosti z regionů